

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันวิทยาการได้เจริญรุดหน้าก้าวเข้าสู่การสื่อสารไร้พรมแดนเป็นยุคอิเล็กทรอนิกส์ที่ความรู้ สรรพวิทยาการเดินทางไปถึงที่ต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ข้อมูลข่าวสารและสาระความรู้ต่าง ๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสังคมและกาลเวลาจึงต้องแข่งขันโดยใช้ความรู้ความสามารถ ประเทศต่างๆ ทั่วโลกต้องปรับตัวและปรับเปลี่ยนสังคมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 3-4) ดังนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม 2545) มาตรา 24 (3) จึงให้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 4) หลักการดังกล่าวนำมาใช้ในการจัดสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1: การอ่านมาตรฐาน ท 1.1 คือ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ไขปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 33-34) เมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วผู้เรียนต้องมีความรู้ ความสามารถประการหนึ่ง คือ มีพฤติกรรม รักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้ และใช้ภาษาในการพัฒนาตนและสร้างสรรค์งานอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 2) เพื่อเตรียมพลเมืองในประเทศไทยให้สามารถปรับเปลี่ยนสังคมให้เป็นสังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ รวมทั้งเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและสังคมการเรียนรู้ กล่าวคือในสังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมข้อมูลข่าวสารและสังคมเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางภาษาเป็นส่วนสำคัญและจำเป็นยิ่งในชีวิต ทักษะที่สำคัญและจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิต คือ การอ่าน เพราะการอ่านแตกฉานจะช่วยให้มีความรู้หลากหลายซึ่งต้องมีหนังสืออ่านที่มีคุณภาพมีเนื้อหาหลากหลายที่จำเป็นแก่ชีวิต โดยความรู้ทุกเรื่องมีความสำคัญ แต่ที่สำคัญกว่า คือ ทักษะในการเรียนรู้ ซึ่งมีการอ่านเป็นหัวหน้ากระบวนการเครื่องมือเข้าสู่ความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ ตลอดเวลาทำให้อยู่ในโลกได้ดี มีความสุขและทัดเทียม

กับผู้อื่นได้อย่างมีศักดิ์เสมอกัน (แม้นมาส ขวลิขิต. 2529 : 4-5) นอกจากนี้ หลักการเรียนรู้ด้วยตนเองและหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นพลังความคิดสร้างสรรค์สร้างนิสัยรักการอ่านจึงควรส่งเสริมให้เยาวชนมีพฤติกรรมรักการอ่าน มีทักษะในการอ่าน เพื่อเป็นนักอ่านที่ดี มีภูมิคุ้มกันการครอบงำทางปัญญา รู้ทันคน ทันเหตุการณ์ และก้าวทันไปกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดีสมศักดิ์ศรี การสร้างสรรค์ให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมรักการอ่าน ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ เป็นนโยบายที่นำไปสู่สังคมการเรียนรู้ได้อย่างดียิ่ง

(กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 1) ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคนในชาติที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ การอ่านและพฤติกรรมรักการอ่าน ซึ่งเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ เป็นกุญแจไขความรู้ซึ่งมีอยู่มากมายในโลก ผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิตเท่านั้น จึงจะเป็นผู้ที่สามารถดำรงตนสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติได้ (วิชา ทรวงแสง. 2541 : 2)

กระทรวงศึกษาธิการประกาศชัดเจนว่า ปีพุทธศักราช 2546 เป็นปีส่งเสริมการอ่าน และการเรียนรู้ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระชนมายุ 48 พรรษา โดยเฉพาะในส่วนที่พระองค์ทรงเป็นนักอ่าน นักเขียน ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ โดยมีประเด็นสำคัญ คือ การหาวิธีทำให้เด็ก ๆ รักการอ่าน อ่านหลากหลาย มีกิจกรรมสนับสนุน กระตุ้นแรงจูงใจให้เด็ก ๆ และเยาวชนในโรงเรียนเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนให้หยิบหนังสือมาอ่านมากขึ้น และวัตถุประสงค์โครงการ คือ เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึกให้เกิดการตระหนักว่า การอ่าน คือ เส้นทางสู่ความสำเร็จ (พรรณงาม เข้มบุญเรือง. 2546 : 16) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งหวังให้เด็ก ๆ อ่านหนังสือแตกฉาน รักการอ่าน เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการได้ความรู้ แนวคิด แนวทางวิเคราะห์หาเหตุผลและผลเกิดความบันเทิง มีหนังสือติดตัวไปด้วย โดยเลือกตามความสนใจ ความชอบหรือเลือกที่จะอ่าน วางเมื่อใดก็หยิบขึ้นมาอ่าน อ่านจนเป็นนิสัย อ่านทุกเวลาที่ว่าง อ่านก่อนนอน อ่านบนรถ นั่งรถ รอรถ รอชมภาพยนตร์ รอฟังการบรรยาย รวมทั้งยืนอ่านในร้านหนังสือ (อริปิตย์ คลี่สุนทร. 2546 : 33) เพื่อประโยชน์ในการศึกษา เรียนรู้อย่างยิ่งยวดตลอดชีวิต อีกทั้งพฤติกรรมรักการอ่านยังเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่ตนเอง จึงจำเป็นต้องเสริมสร้างบทบาท เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้ตระหนัก และเห็นคุณค่าของการมีพฤติกรรมรักการอ่านและการเรียนรู้ (ประณม จันทิม. 2546 : 66-67)

การอ่านนอกจากมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของทุกคนในโลกปัจจุบันแล้ว การอ่านยังสามารถช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมได้ แต่การอ่านมิใช่ทักษะที่เกิดขึ้นเองโดย

ธรรมชาติต้องเรียนรู้และฝึกฝนจนเกิดเป็นนิสัย ดังนั้น การสร้างพฤติกรรมรักการอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะช่วยกันส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเห็นความสำคัญ และมีพฤติกรรมรักการอ่านที่ยั่งยืน การอ่านจึงเป็นกิจกรรมที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องและไม่มีวันสิ้นสุด การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา การอ่านจึงเป็นนิสัยจำเป็นอันดับแรกอย่างหนึ่งที่สร้างสรรค์และส่งเสริมได้ เพราะการอ่านเป็นกระบวนการสำคัญในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ (วิฑูรย์ รองศรีเยี่ยม, 2534 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Smith and Johnson, 1976 : 20-27) ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ ดีขึ้น พบว่านักเรียนที่มีพื้นฐานทักษะการอ่านดี ย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ด้านต่าง ๆ และใช้ในระดับสูงเท่าใด การอ่านก็ยิ่งมีความสำคัญเพิ่มเป็นทวีคูณ (วิฑูรย์ รองศรีเยี่ยม, 2534 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Anonymous, 1982 : 151) ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่มุ่งให้คนสนใจรักการอ่าน ใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งถือเป็นวิธีการสำคัญที่สุดในการยกระดับให้เป็นคนที่มีศักยภาพ สามารถพัฒนาตนเองได้ (วิทยากร เชียงกูล, 2545 : 6) นอกจากนี้ ศิริพร ทองชูดำ (2540 : 2) กล่าวว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมรักการอ่าน จะอ่านทุกอย่างที่เป็นวัสดุสำหรับอ่าน ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ สิ่งพิมพ์ ป้ายประกาศต่าง ๆ อ่านได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา ทุกโอกาสอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่ต้องรอให้ความจำเป็นบังคับ ความรู้ที่ได้จากการอ่านสามารถนำมาพัฒนาตัวเองและสังคมได้ นอกจากนั้นเปลื้อง ณ นคร (2542 : 38-40) ยังพบว่า พฤติกรรมรักการอ่านส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากความสนใจการอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และเจตคติการอ่านที่ดีต่อการเรียนรู้เป็นการวางรากฐานของการเกิดพฤติกรรมรักการอ่านและช่วงอายุที่เหมาะสมตามแนวทางจิตวิทยารับรองว่า ช่วงอายุที่เหมาะสมก่อให้เกิดนิสัยรักการอ่านอย่างมั่นคงเป็นปัจจัยสำคัญในการอ่านตลอดชีวิต คือ ช่วงอายุ 12-14 ปี สอดคล้องกับที่ ถวัลย์ มาศจรัส (2535 : 17) ได้สำรวจความสนใจเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนในประเทศไทย พบว่า นักเรียนในช่วงอายุ 11- 13 ปี สนใจและชอบอ่านหนังสือมากที่สุด

จากเหตุผลดังกล่าวเห็นได้ว่า พฤติกรรมรักการอ่านเป็นลักษณะนิสัยที่จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากนิสัยรักการอ่านทำให้เกิดพฤติกรรมอื่น ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ โดยเป็นพฤติกรรมผสมผสานที่หล่อหลอมให้เกิดความใฝ่รู้ และสร้างบุคลิกภาพที่ดี ผู้เรียนจึงควรมีนิสัยนี้เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ในด้านอื่น ๆ จากข้อมูลพื้นฐานผลการประเมินตนเองของโรงเรียน พบว่านักเรียนยังมีความใฝ่เรียนใฝ่รู้น้อย ไม่มีพฤติกรรมรักการอ่าน ทั้งนี้

เนื่องจากขาดแหล่งเรียนรู้ หนังสือสื่อต่าง ๆ ที่เร้าความสนใจ ขาดการฝึกและปลูกฝัง พฤติกรรมรักการอ่านที่จริงจัง อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (โรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง. 2549 : 25-26) ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียน ตระหนักในความสำคัญว่านักเรียนควรได้รับการ ส่งเสริมและสนับสนุนพฤติกรรมรักการอ่าน เพื่อการพัฒนานิสัยรักการอ่านในระดับที่สูงขึ้น ตามพัฒนาการของช่วงวัยอายุที่เหมาะสม คืออายุ 10-13 ปี เพราะเป็นวัยที่สนใจการอ่านและ ชอบอ่านหนังสือ จึงถือป็นภารกิจเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมพฤติกรรมรัก การอ่านสำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เพื่อกระตุ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้ผู้อ่านสนใจการอ่านจนกระทั่งมีพฤติกรรมรักการอ่านได้ พัฒนาการอ่านจนกระทั่งมีความสามารถในการอ่าน นำประโยชน์จากการอ่านไปใช้ได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ของการอ่าน (จวีวรรณ ภูหาภินันท์. 2542 : 93) ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม หลัก 4 กิจกรรม คือ 1) การแนะนำหนังสือ 2) ภาษาไทยวันละคำ 3) กิจกรรมยอคนักอ่าน และ 4) กิจกรรมที่สอนน้อง โดยคาดหวังว่าจะใช้เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลและมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการจัดการศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ครูมีการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียน บ้านขมิ้นจานทุ่ง อำเภोजังหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เป็นอย่างไร
2. นักเรียนโรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง อำเภोजังหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีพฤติกรรมรักการอ่านเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาครูในการดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง อำเภोजังหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (Research Participants) จำนวน 6 คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้วิจัย

1.1.2 ครูประจำชั้น จำนวน 5 คน

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 26 ประกอบด้วย

1.2.1 ผู้วิจัย

1.2.2 คณะครูโรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง จำนวน 5 คน

1.2.3 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 10 คน

1.2.4 นักเรียน จำนวน 10 คน

2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนทุกคน โรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 34 คน

3. กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

3.1 กรอบการศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้าง พฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

3.1.1 พัฒนาครู

3.1.2 การดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่าน

3.1.3 พฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

3.1.4 การพัฒนาครู จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเสริมสร้าง พฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน ประกอบด้วย

1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่าน

2) การวางแผนดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่าน

3) การดำเนินงานจัดกิจกรรมเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่าน

3.1.5 การดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่าน ประกอบด้วย 4

กิจกรรม

1) กิจกรรมแนะนำหนังสือ

2) กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ

3) กิจกรรมยอดนักอ่าน

4) กิจกรรมพี่สอนน้อง

3.1.6 พฤติกรรมรักการอ่านประกอบด้วย

1) ความสนใจในการอ่าน

2) ความสม่ำเสมอในการอ่าน

3) เจตคติในการอ่าน

3.2 วิธีการศึกษา วิธีการศึกษาครั้งนี้ ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยผู้ศึกษาได้นำเอาหลักการและขั้นตอนตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. 2537 : 3-6 ; อ้างอิงมาจาก Kemmis and McTaggart. 1991 : 169-170) โดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

3.2.1 การวางแผน (Planning)

3.2.2 การปฏิบัติการ (Action)

3.2.3 การสังเกต (Observation)

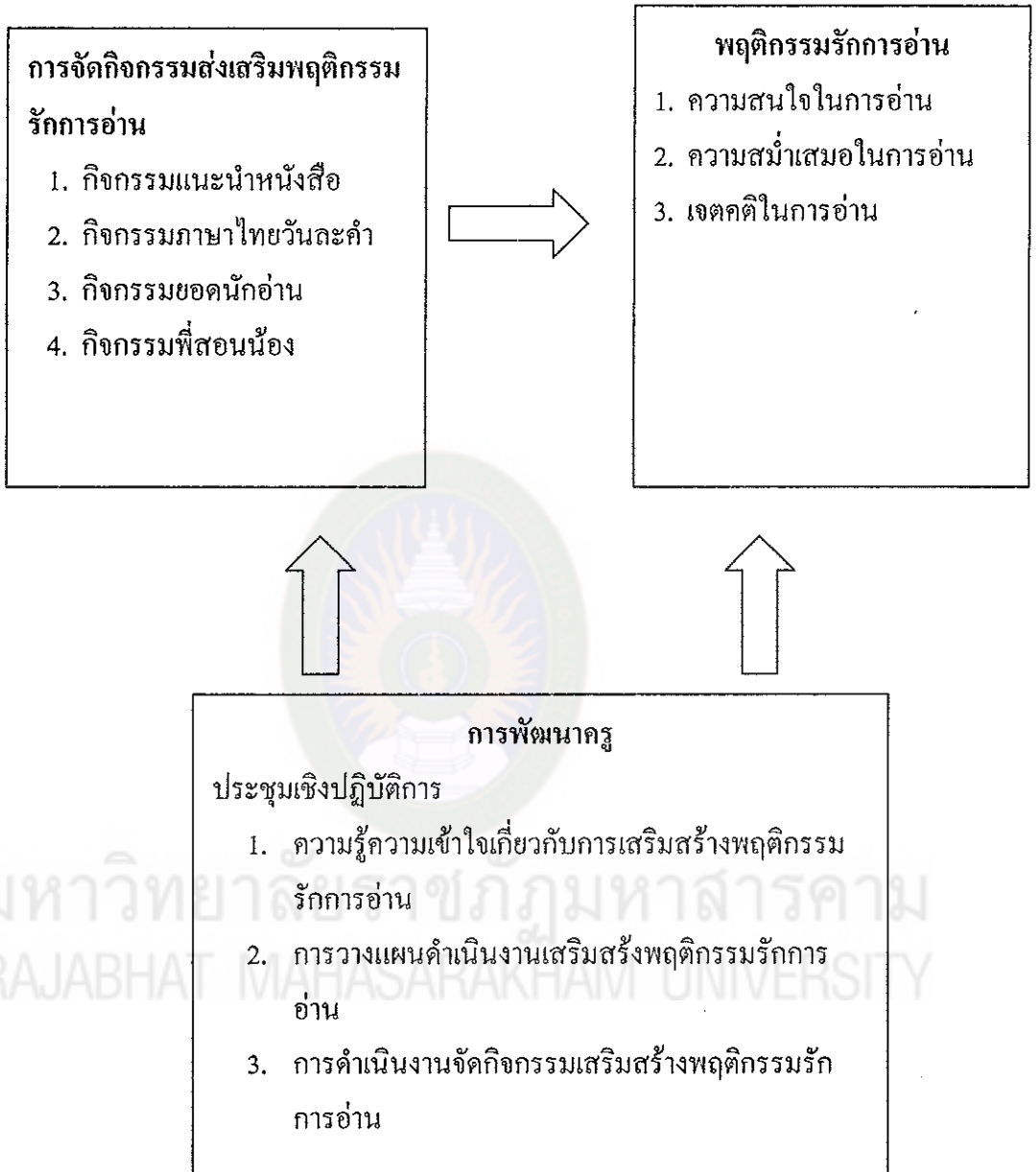
3.2.4 การสะท้อนผล (Reflection)

3.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ตั้งแต่วันที่ 10 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 ถึง วันที่ 30 เดือนกันยายน

พ.ศ. 2551

กรอบการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูโรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่งได้รับการพัฒนาเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านให้กับนักเรียนได้
2. นักเรียนโรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง อำเภอจังหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีพฤติกรรมรักการอ่านมากยิ่งขึ้น
3. เป็นข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน หมายถึง การพัฒนาผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าโรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนได้โดยใช้กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ
2. พฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง ความพอใจในการแสวงหาความรู้ และความบันเทิงด้วยการอ่านอยู่เสมอ ตลอดจนหาโอกาสอยู่เป็นประจำ ลักษณะพฤติกรรมรักการอ่านประกอบด้วย
 - 2.1 ความสนใจในการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมกระตือรือร้นที่จะอ่านเพื่อเรียนรู้เรื่องราวหมั่นศึกษาหาความรู้ด้านต่าง ๆ เพิ่มเติม แสวงหาแนวคิด และวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำไปปฏิบัติ
 - 2.2 ความสม่ำเสมอในการอ่าน หมายถึง การหาโอกาสเพื่ออ่าน ติดตามข่าวสารใหม่ ๆ จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ และหาเวลาเพื่ออ่านเป็นประจำ
 - 2.3 เจตคติต่อการอ่าน หมายถึง ความรู้สึก และความคิดเห็นต่อการอ่าน โดยการบอกกล่าวหรือแสดงท่าทีเกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ด้วยการอ่าน โดยการอ่านเมื่อมีเวลาว่างเพื่อความบันเทิง จรรโลงใจ และการชื่นชมคุณค่าของความรู้จากการอ่าน มีหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ติดตัวเพื่ออ่านตลอดเวลา
3. การส่งเสริมพฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง การจัดกิจกรรมกระตุ้น และฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และรักในการอ่าน
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ภายใต้ความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในโรงเรียน โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนสร้างพฤติกรรมรักการอ่านทั้งในและนอกห้องเรียน โดยกำหนดไว้ 4 กิจกรรม ได้แก่

4.1 กิจกรรมแนะนำหนังสือ หมายถึง การกระทำด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อเข้าใจและจูงใจให้นักเรียนอยากอ่านหนังสือในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ผู้แนะนำเห็นว่ามีความสำคัญ การแนะนำหนังสือมีหลายรูปแบบ เช่น การเล่าเรื่องหนังสือ การสนทนาเรื่องหนังสือ การโต้วาทีเกี่ยวกับหนังสือ การทนายปัญหาเกี่ยวกับหนังสือ การจัดนิทรรศการหนังสือ การจัดมุมหนังสือ เป็นต้น

4.2 กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ หมายถึง การจัดกิจกรรมเสริมความรู้ให้นักเรียน โดยการมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มในกิจกรรมที่สอนน้อง เขียนคำที่น่าสนใจพร้อมคำอ่านและความหมายไว้ในสถานที่ที่มองเห็นได้ชัดเจน เช่น ในห้องสมุด ป้ายนิเทศ เป็นต้น

4.3 กิจกรรมยอดนักอ่าน หมายถึง วิธีการส่งเสริมการอ่าน โดยการให้นักเรียนสมัครเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันอ่านหนังสือได้เร็ว อ่านได้ครบตามเวลาที่กำหนด อ่านหนังสือได้มากที่สุดตามเวลาที่กำหนด และตอบคำถามจากเรื่องที่กำหนดให้อ่านหรือสรุปเรื่องราวที่ได้อ่านครบถ้วนสมบูรณ์ มีการจัดหลายรูปแบบ เช่น ยอดนักอ่านประจำสัปดาห์ ยอดนักอ่านประจำชั้นเรียน ยอดนักอ่านประจำโรงเรียน เป็นต้น

4.4 กิจกรรมพี่สอนน้อง หมายถึง กิจกรรมที่นักเรียนแต่ละหมู่บ้านแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งร่วมกัน โดยนักเรียนรุ่นพี่สอนรุ่นน้องอ่านหนังสือ ทำการบ้าน หรือทำกิจกรรมอื่นๆ ร่วมกัน โดยใช้เวลาช่วงเช้าก่อนทำกิจกรรมหน้าเสาธง ช่วงพักกลางวัน และช่วงตอนเย็นหลังโรงเรียนเลิก โดยมีครูประจำหมู่บ้านเป็นที่ปรึกษา

5. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง อำเภอจังหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2551

6. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง อำเภอจังหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2551